

پاسخنامه

دوره‌ی متوسطه‌ی دوم

(پایه‌ی دهم انسانی)

۹۷ اسفند‌ماه

صفحه‌ی	مواد امتحانی	ردیف
۴	فارسی و تکریش (۱)	۱
۵	عربی زبان قرآن (۱)	۲
۷	دین و زندگی (۱)	۳
۸	دین و زندگی (۱) (شهاد «کواد»)	۴
۹	زبان انگلیسی (۱)	۵
۱۰	ریاضی و آمار (۱)	۶
۱۱	اقتصاد	۷
۱۲	اقتصاد (شهاد «کواد»)	۸
۱۳	علوم و فتوون ادبی (۱)	۹
۱۴	تاریخ (۱) ایران و جهان پاسخ	۱۰
۱۶	پژوهشی ایران	۱۱
۱۷	چامه‌شناسی (۱)	۱۲
۱۸	منطق	۱۳
۱۹	منطق (شهاد «کواد»)	۱۴

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی ۰۲۱-۰۶۴۶۳۱۶۵

«نماداری‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیدآورندگان آزمون

طراحان:

نام طراحان	نام درس
افسانه احمدی، حمید اصفهانی، سپهر حسن خان پور، آکیتا محمدزاده	فارسی و نگارش (۱)
دروشعلی ابراهیمی، علی‌اکبر ایمان‌پور، مریم آقایاری، سعید جعفری، رضا معصومی، مجید همایی	عربی زبان قرآن (۱)
محمد آقاصالح، فاطمه‌سادات خلیل‌پور‌سیدی، محمد رضایی‌باق، محمدعلی عبادتی، محمد مقدم، شاهد «گواه»	دین و زندگی (۱)
سپیده عرب، جواد مؤمنی	زبان انگلیسی (۱)
حیدر زرین‌کفش، اسماعیل زارع، امیر زرادرز، مهدی ملارمضانی	ریاضی و آمار (۱)
مریم بوستان، علیرضا رضایی، مهدی کاردان، زهرا محبوبی‌نژاد، شاهد «گواه»	اقتصاد
محسن اصغری، سعید جعفری، شبنم رمضانی، عارفه‌سادات طباطبایی‌نژاد، اعظم نوری‌نیا	علوم و فتوون ادبی (۱)
منصوره حسینی‌صفا، منصوره حاجی‌زاده، مهدی کاردان، مهدی‌ابراهیمی‌علی‌نژاد، الهام میرزاچی، بهروز یحیی	تاریخ (۱) ایران و چهار پاسخ
معصومه بعیراتی، علیرضا رضایی، هژیر رحیمی، محمدابراهیم مازنی	چهارقیای ایران
مریم بوستان، علیرضا رضایی، هژیر رحیمی، محمدابراهیم مازنی	جامعه‌شناسی (۱)
کوثر دستورانی، فاطمه شهمیری، مائد سادات شاهمدادی، شاهد «گواه»	منطق

گزینشگران و ویراستاران:

ویراستار استاد	مسئول درس	گوئشکر	نام درس
سپهر حسن خان پور	حیدر اصفهانی	حیدر اصفهانی	فارسی و نگارش (۱)
درویشعلی ابراهیمی، حسام حاج‌مؤمن	مریم آقایاری	مریم آقایاری	عربی زبان قرآن (۱)
سکینه گلشنی	محمد آقاصالح	محمد آقاصالح	دین و زندگی (۱)
حامد بابایی، فربیا توکلی	سپیده عرب	سپیده عرب	زبان انگلیسی (۱)
محمد بعیراتی، سهیل حسن خان پور	حیدر زرین‌کفش	حیدر زرین‌کفش	ریاضی و آمار (۱)
سارا شریفی	علیرضا رضایی	علیرضا رضایی	اقتصاد
الهام محمدی، حسن وسکری	اعظم نوری‌نیا	اعظم نوری‌نیا	علوم و فتوون ادبی (۱)
حیبیه محبی	مائده سادات شاهمدادی	مائده سادات شاهمدادی	تاریخ (۱) ایران و چهار پاسخ
	معصومه حسینی‌صفا	معصومه حسینی‌صفا	چهارقیای ایران
—	هژیر رحیمی	هژیر رحیمی	جامعه‌شناسی (۱)
فرحناز خان‌محمدی	کوثر دستورانی	کوثر دستورانی	منطق

گروه فن و تولید

سیدمحمدعلی مرتضوی (عمومی)

مدیر گروه لیلا فیروزی (اختصاصی)

معصومه شاعری (عمومی)

مسئول دقتچه حبیبه محبی (اختصاصی)

حرفوچ تکاری و صفحه‌آرایی؛ مهشید ابوالحسنی

مدیر واحد مستندسازی و مطابقت با مصوبات؛ مریم صالحی

مسئول دقتچه مستندسازی؛ فربیا رثوفی

نمایر چاچ؛ سوران نعیمی

*دانش‌آموزان گرامی: برای دیدن سوال‌های دامدار و اشتباهات پر تکرار آزمون به صفحه‌ی مقطع خود مراجعه کنید و نظر خود را در مورد سوالات دامدار و اشتباهات پر تکرار بنویسید.

(آگیتا محمدزاده)

-۶

در عبارت «گرچه نبود در نگارستان خط مشکین غریب»، «غریب» مسند فعل «نبود» است که پس از آن آمده است.

(دانش‌های ادبی و زبانی، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶ کتاب فارسی)

(همید اصفهانی)

-۷

به جز بیت گزینه‌ی «۲»، در همه‌ی ابیات حرف «که» جمله‌ی غیرساده ساخته است.

(دانش‌های ادبی و زبانی، صفحه‌ی ۸۶ کتاب فارسی)

(همید اصفهانی)

-۸

تشبیه «تصویر» به «باغ»، «وصل» به «شاخ»، «بلا» به «تیر» و «همت» به «جراغ» در ابیات دیده می‌شود.

(آرایه‌های ادبی، مشابه صفحه‌ی ۸۷ کتاب فارسی)

(کتاب یامچ)

-۹

بیت صورت سؤال می‌گوید نباید رشته‌ی پیوند با وطن را بربد. بیت گزینه‌ی «۱» می‌گوید «حب وطن» حدیث صحیحی است، ولی نمی‌توان به این توجیه که «من در این مکان زاده شدم»، خود را به کام مرگ داد.

در بیت گزینه‌ی «۲»، شاعر با اشاره به حدیث «حب وطن از ایمان است»، می‌گوید شناخت وطن، مایه‌ی قربانی وطن شدن را فراهم می‌کند. در بیت گزینه‌ی «۳» شاعر می‌گوید حدیث «حب وطن از ایمان است» صحیح است، ولی ابتدا باید وطن را شناخت، که منظور شاعر، عالم بالاست. در بیت گزینه‌ی «۴» نیز پروین انتصامی می‌گوید درست است که یونان وطن حکیمان بوده است، اما این به آن معنا نیست که هر فرد یونانی، حکیم باشد.

(مفهوم، صفحه‌ی ۸۷ کتاب فارسی)

(کتاب یامچ)

-۱۰

در آیه‌ی صد و شصت و نه سوره‌ی آل عمران می‌خوانیم: «و کسانی را که در راه خدا کشته شده‌اند، مرده مپندار، بلکه اینان زنده‌اند و در نزد پروردگارشان روزی دارند». بیت گزینه‌ی «۱» وصف شخصی است که قصد دارد با کشت و کشtar، به خدا نزدیک شود. بیت گزینه‌ی «۲» می‌گوید عشق جنگجویی است که مردگان را زنده می‌کند. بیت گزینه‌ی «۳» در مصراع نخست مفهوم آیه را تکرار می‌کند و بیت گزینه‌ی «۴» می‌گوید برای آن که پنهانه‌ای تبدیل به جامه‌ی تازه‌ی زیبارو یا کفن شهیدی شود، زمان لازم است.

(مفهوم، صفحه‌ی ۸۷ کتاب فارسی)

فارسی و نگاشت (۱)

-۱

بارگی: اسب / ترگ: کلاه‌خود / خصم: دشمن / جنود: سپاهیان

(واژه، واژه‌نامه‌ی کتاب فارسی)

-۲

(سپهر محسن قانپور)

املای «زجر» به همین شکل درست است.

(املای، صفحه‌ی ۳۴ کتاب فارسی)

-۳

(سپهر محسن قانپور)

واژه‌های ممال در ابیات:

حجیب: حجاب / رکیب: رکاب / حسیب: حساب / عتیب: عتاب

(دانش‌های ادبی و زبانی، صفحه‌ی ۲۰ کتاب فارسی)

-۴

(سپهر محسن قانپور)

سزد (می‌سزد): مضارع اخباری

اگر سرش را در کنار بداری: مضارع التزامی

اگر زمانی از کارزار برآسایی: مضارع التزامی

(دانش‌های ادبی و زبانی، صفحه‌ی ۲۰ کتاب فارسی)

-۵

(آگیتا محمدزاده)

بررسی بخش مورد اشاره‌ی ابیات:

الف) بری را نکوهش کردن از دانا نشاید: «دانای» متمم است.

ب) ایام مرغی جو من را صید نکرده است: «ایام» نهاد است.

ج) تربیم بنفسه‌زار شود: «تربیت» نهاد است و «بنفسه‌زار» مسند.

د) این فرزند اهل نخواهد شد: «این فرزند» نهاد و «فرزند» هسته‌ی آن است.

ه) در آشیان من هم مشت خاری بیدا می‌شود: «مشت خار» نهاد است.

و) لاله‌زاری بیدا می‌شود: «لاله‌زار» نهاد است.

(دانش‌های ادبی و زبانی، صفحه‌ی ۸۵ کتاب فارسی)

(سعید پغفری، لغت و مفهوم، ترکیبی)

دلیل قاطعی نداریم که او نامه‌های تهدیدآمیز فرستاده شد. (نادرست) / به جای «ابعث»

-۱۶

باید «بعثَ» به معنای «فرستاد» باید.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گرینه‌ی «۲»: جگونه می‌توانیم این اتفاق تاریک را روشن کنیم؟

گرینه‌ی «۳»: آیا خانه دومی برای گذراندن تعطیلی‌هایت داری یا نه؟

گرینه‌ی «۴»: ای همکلاسی‌های من!، یک پست صوتی به من رسیده که نیاز به شنیدنش داریم.

(سعید پغفری، لغت، ترکیبی)

-۱۷

جذاب / جالب / زنگ درسی / خوب

تشریح گزینه‌های دیگر:

گرینه‌ی «۱»: دریاچه / ساحل‌ها / دریاها / کشتی‌ها

گرینه‌ی «۲»: ساختمان / گبد / خانه‌ها / درها

گرینه‌ی «۴»: مورچه / سگ / اسب / روباه

(درویشعلی ابراهیمی، مفهوم، ترکیبی)

-۱۸

گواهها به ما شیر تازه می‌دهند». درست است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گرینه‌ی «۲»: اردک پرنده‌ای است که در خشکی و دریا و عمق زمین زندگی می‌کند. نادرست است.

گرینه‌ی «۳»: «حیوانات گیاهان دارویی را نمی‌شناسند». نادرست است.

گرینه‌ی «۴»: «راننده، فقط تاکسی را می‌راند». نادرست است.

(مریم آقایاری، خوانش کلمات، صفحه‌ی ۵۵)

-۱۹

«بِرْرُعُ»: فعل مضارع ثلاثی مجرّد / «الفَلَاحُ»: فعل و مرفوع / «المَجْدُ»: صفت و

مرفوع به تبعیت / «أشْجَارَ»: مفعول و منصوب / «الْتَّفَاجُّ»: مضافٍ إلیه و مجرور

(مریم آقایاری، مکالمه، صفحه‌ی ۵۳)

-۲۰

«برای چه (چرا) به مدانی می‌روید؟ - برای زیارت مزار سلمان فارسی و مشاهده طاق

کسری!»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گرینه‌ی «۲»: «بِمَ» (با چه‌چیزی) (نادرست)

گرینه‌ی «۳»: «برا به سامرا نمی‌روید؟ (نادرست)

گرینه‌ی «۴»: کی به طاق کسری می‌روی؟ (نادرست)

عربی (بان اقان (۱))

(رضاء مخصوصی، ترجمه، صفحه‌ی ۱۴۸)

-۱۱

«کانت ... قد دلتنا»: ما را راهنمایی کرده بود (ماضی عیید) / «زمیلتنا»:

هم‌شکرگی‌مان، همکارمان / «علی خواص الأعشاب الطيبة»: درباره خواص دارویی

گیاهان / «قبل السفر»: قبل از سفر

(رضاء مخصوصی، ترجمه، ترکیبی)

-۱۲

«رب»: ای بروندگارم / «این»: من، همانا من / «أَعُوذُ»: پناه می‌برم / «بک»: به تو /

«آن اسألک»: از تو بخواهم / «ما»: آن‌چه که، چیزی که / «لیس لی به علم»: به آن

دانشی ندارم

(درویشعلی ابراهیمی، ترجمه، ترکیبی)

-۱۳

«فن»: هرگز / «أَضَاع»: تباہ سازد (فعل شرط: مضارع الترامی) / «حدث»: پیش

می‌آید (جواب شرط: مضارع اخباری) / «لا یمکن له»: برایش امکان ندارد / «آن

بزیله‌ها»: آن را بزداید (از بین برد)

ترجمه‌ی درست گزینه‌های دیگر:

گرینه‌ی «۱»: دانستم که آن نورها از باکتری‌هایی نورانی فرستاده شده‌اند.

گرینه‌ی «۳»: حشرات بر سطح اعضای بدن حیوان می‌نشینند در حالی که او آن‌ها را داشت می‌راند.

گرینه‌ی «۴»: و اکنون به آن مظاهره‌های آبی (رنگ) پشت کوههای بلند نگاه کن.

(مریم آقایاری، ترجمه، ترکیبی)

-۱۴

«الطَّيْور» جمع مکسر و به معنای «پرندگانی» است.

(سعید پغفری، لغت، صفحه‌ی ۵۵)

-۱۵

ترجمه‌ی صورت سؤال: «آن اندامی است که ماهی می‌تواند به وسیله‌ی آن در آب‌ها

حرکت کند». (الذَّنب: دُم)

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گرینه‌ی «۲»: گناه

گرینه‌ی «۳»: گناهان

گرینه‌ی «۴»: گرگ‌ها

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، قواعد، صفحه‌ی ۶۳)

-۲۶

«شاهدت» فعل ماضی و مبنی / «اولنک»: اسم اشاره و مبنی / «و»: حرف و مبنی / «الی»: حرف جر و مبنی / «هن» و «ها»: ضمیر و مبنی / «یندهن» فعل مضارع جمع مؤنث و مبنی.

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، قواعد، صفحه‌ی ۵ و ۶)

-۲۷

در این عبارت «هذه» مفعول و مبنی است.

ترجمه‌ی گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «قول» مفعول و معرب است.

گزینه‌ی «۲»: «باب» مفعول و معرب است.

گزینه‌ی «۴»: «الناس» مفعول و معرب است.

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، قواعد، صفحه‌ی ۵)

-۲۸

«استغفروا» فعل امر است و جمله با فعل شروع شده است، پس فعلیه می‌باشد.

ترجمه‌ی گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «أَحَبُّ» مبتدا و جمله اسمیه است.

گزینه‌ی «۲»: «أَيُّ» مبتدا و جمله اسمیه است.

گزینه‌ی «۳»: «أَكْبَرُ» مبتدا و جمله اسمیه است.

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، قواعد، صفحه‌ی ۵)

-۲۹

«حسن» مبتدا و «الأدب» مضافق‌الیه و «يُسْتُر» خبر آن است که فعل است نه اسم.

(درویشعلی ابراهیمی، قواعد، صفحه‌ی ۶۳)

-۳۰

در این گزینه دو کلمه «نص» - «الدَّرِس» مبنی نیستند یعنی معرب‌اند، ولی بقیه کلمات آن، یعنی «إِبْحَثْ» فعل امر / عن: حرف جر / ه: ضمیر / فی: حرف جر / أَل: حرف» مبنی هستند.

ترجمه‌ی گزینه‌های دیگر:

در گزینه «۱»: «تقع - قلعه - الالی» و در گزینه «۴»: «أَيَ - صناعة - يدوية -

تجذب» معرب‌اند و در گزینه «۲»: همهی کلماتش مبنی‌اند؛ «(مس = من + ما) - أَخْذَتَ - هذا».

■ ترجمه‌ی متن:

در بسیاری از کشورهای جهان مناطقی جذاب و آثاری تاریخی و فرهنگی هست که گردشگران را از همه جهان جذب می‌کند و از آن‌جا که ایران یکی از کشورهای تاریخی در جهان است، سازمان یونسکو به ثبت شهرها و مناطقی فرهنگی و تاریخی از آن در لیست میراث جهانی اقدام کرده است. از جمله مناطق تاریخی که گردشگران دوست دارند آن‌ها را بینند «آرامگاه فردوسی» و «آثار پرسپولیس» و «طاق بستان» و «تپه‌ی بیستون» و ... است و باید کتابی بزرگ برای شمردن مناطق جذب گردشگری در ایران تألیف کرد!

(مهدی همایی، درگ‌مطلب، صفحه‌ی ۶۰ و ۶۱)

-۲۱

گزینه‌ی «۳» می‌گوید: «در بسیاری از کشورهای جهان آثار تاریخی زیبایی هست.»

ترجمه‌ی گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: بسیاری از جهانگردان در جهان از ایران هستند.

گزینه‌ی «۲»: سازمان یونسکو آثار تاریخی در ایران را ثبت نکرده است.

گزینه‌ی «۴»: شمردن آثار تاریخی و فرهنگی در ایران آسان است.

(مهدی همایی، درگ‌مطلب، صفحه‌ی ۶۰ و ۶۱)

-۲۲

گزینه‌ی «۴» می‌گوید: «در بسیاری از کشورها مراکز تاریخی از زمان قدیم یافت نمی‌شود.»

غلط است.

ترجمه‌ی گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: بسیاری از مردم دیدار از آثار تاریخی را دوست دارند.

گزینه‌ی «۲»: از افخارات کشورهای است که جهانگردان را به کشورشان جذب کنند.

گزینه‌ی «۳»: ایران از بزرگ‌ترین کشورهایی است که آثاری تاریخی و فرهنگی دارد.

(مهدی همایی، درگ‌مطلب، صفحه‌ی ۶۰ و ۶۱)

-۲۳

«خلابة» صفت برای مبتدای مؤخر «مناطق» و مرتفع به تبعیت از آن است.

(مهدی همایی، درگ‌مطلب، صفحه‌ی ۶۰ و ۶۱)

-۲۴

«تجذب» فعل مضارع، مفرد مؤنث غائب، معرب، متعدد و ثلاثی مجرد است.

(مهدی همایی، درگ‌مطلب، صفحه‌ی ۶۰ و ۶۱)

-۲۵

«السائحون»: فاعل فعل «يُحب» و مرتفع به «واو» است.

(محمد آقاصالح، اعتماد برو، صفحه‌ی ۸۱ و ۱۰۱)

-۳۶

قرآن کریم در مورد دلیل توکل نکردن بر غیر خداوند می‌فرماید: «فَلَأَرَأْتُمْ مَا تَسْدِعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنَّ أَرَادَتِي اللَّهُ بِضُرٍّ هُلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرُّهُ أَوْ أَرَادَتِي بِرَحْمَةٍ هُلْ هُنَّ مُسِكَاتُ رَحْمَتِي قُلْ حَسِنِ اللَّهُ بِكُوْجِهِ مَمْنُونِي بِنَدَارِيدِ درِبَارَاهُ آنچهِ جَزْ خَدَاهُ مَمْخَوَنِید؟ أَكْرَ خَدَاهُ كَهْ بَهْ من زیانی رسد، آیا آنان دورکننده گزند او هستند؟ یا اگر رحمتی برای من بخواهد، آیا آنان بازدارنده رحمت او هستند؟ بگو خدا برای من کافی است.

آیه شریفه «آلیس اللَّهُ بِکَافٍ عَبْدَهُ، آیا خدا برای بنداهاش کافی نیست؟» با زبان استفهام ذهن انسان را به توکل بر خداوند متبدار می‌سازد.

(فاطمه سادات فلیل پورسیدری، اعتماد برو، صفحه‌ی ۱۰۱)

-۳۷

توکل بر خداوند، کمک کننده و امید دهنده به کسی است که اهل همت و تعقل و پشتکار است و رسول خدا (ص) کسانی را که اهل کار و فعالیت نبودند، سربار دیگران نامید.

(محمدعلی عبارتی، اعتماد برو، صفحه‌ی ۱۰۹)

-۳۸

بر اساس آیه شریفه «وَمَن يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسِبُهُ» برای آن کس که در راه حق به خداوند توکل کند، خداوند کافی و بس است.

(محمد مقدم، اعتماد برو، صفحه‌ی ۱۰۱)

-۳۹

امام صادق (ع) فرمود: «خداوند به داود (ع) وحی کرد هر بندگانی از بندگان به جای پناه بردن به دیگری با نیت خالص به من پناه آورد، از کارش چاره‌جویی می‌کنم، گرچه همه آسمان‌ها و زمین و هرچه در آنها است، علیه او برخیزند.» انسان باید در قلب خود به خدا توکل کند و اگر این‌گونه باشیم، خداوند کارهای ما را به بهترین وجه چاره خواهد کرد.

(محمد آقاصالح، اعتماد برو، صفحه‌ی ۱۰۱)

-۴۰

صرع «کشت کن پس تکیه بر جبار کن» به این نکته اشاره دارد که انسان در صورتی می‌تواند به خدا توکل کند که مستولیت و وظیفه خود را به خوبی انجام دهد. ایزار و اسبابی که در راستای راهیابی انسان به نیازها و خواسته‌هایش می‌باشد، بنا بر حکمت الهی قرار داده شده و بی توجهی به آن‌ها، بی توجهی به حکمت و علم الهی است.

دین و زندگی (۱)

(محمد رضایی‌بقا، فرجام کار، صفحه‌ی ۱۸۷)

-۳۱

در رابطه قراردادی، آن چه اهمیت دارد، تناسب میان جرم و کیفر است تا عدالت برقرار گردد. گاهی پاداش و کیفر، محصول طبیعی خود عمل است و انسان‌ها نمی‌توانند آن را تغییر دهند، بلکه باید خود را با آن همانگ کنند.

(محمد رضایی‌بقا، آهنج سفر، صفحه‌ی ۱۰۱ و ۱۰۲)

-۳۲

مطابق سخنان امام علی (ع): «ثُمَّةُ الْمَحَاسِنِ صَلَاحُ النَّفْسِ» امیرالمؤمنان درباره چگونگی پیروی از ایشان می‌فرماید: «... امام شما از دنیايش به دو لباس کهنه و از خواراکش به دو قرص نان کفایت کرده است. اما شما قطعاً توانایی این قناعت را ندارید؛ ولی با پرهیزکاری و کوشش [در راه خدا] و عفت و درستکاری مرا باری کنید.»

(محمد آقاصالح، آهنج سفر، صفحه‌ی ۱۰۱)

-۳۳

وجود الگوها، اولاً به ما ثابت می‌کند که راه، موقوفیت‌آمیر است؛ ثانیاً می‌توان از تجربه آنان استفاده نمود و مانند آنان عمل کرد و از همه مهم‌تر این که می‌توان از آنان کمک گرفت و با دنباله‌روی از آنان سریع‌تر به هدف رسید.

(محمدعلی عبارتی، اعتماد برو، صفحه‌ی ۱۰۱)

-۳۴

در دوران نوجوانی و جوانی که دوران تصمیم‌های بزرگ و سرنوشت‌ساز است نیاز شدیدتری به توکل و اعتماد بر خداوند حس می‌شود. هرچه عمر می‌گذرد و قوای انسان به سستی می‌گراید، توان انسان برای تصمیم‌های بزرگ کاهش می‌یابد و بیشتر به مقام و ثروت دل بسته می‌شود (رابطه مستقیم).

(فاطمه سادات فلیل پورسیدری، اعتماد برو، صفحه‌ی ۱۰۹)

-۳۵

امام علی (ع) در یکی از دعاها خویش می‌گوید: «خداوندا تو با آنانی که به تو بیشتر عشق می‌ورزند، بیش از دیگران انس می‌گیری ...» ایشان در ادامه می‌فرماید: «اگر تنهایی، آنان را به وحشت اندازد، یاد تو آنان را آرام می‌سازد (ملوک یا تابع) ... چون می‌دانند سر رشته کارها به دست توست (علت یا متبوع).»

(کتاب آبی، آهنگ سفر، صفحه‌ی ۹۷ و ۹۸ کتاب (رسی))

-۴۶

«عهد بستن با خدا» موخر از «تصمیم و عزم برای حرکت» بوده و انتخاب بهترین زمان، مربوط به «عهد بستن با خدا» می‌باشد.

(کتاب آبی، آهنگ سفر، صفحه‌ی ۹۷ و ۹۸ کتاب (رسی))

-۴۷

«خشندود کردن خداوند» مربوط به اقدام «عهد بستن با خدا» است.
عهد و پیمان خود را باید در زمان‌های معینی تکرار کنیم تا استحکام بیشتر بیدا کند و به فراموشی سپرده نشود.

(کتاب آبی، آهنگ سفر، صفحه‌ی ۹۹ کتاب (رسی))

-۴۸

اگر بعد از محاسبه معلوم شود که در انجام عهد خود موفق بوده‌ایم، خوب است خدا را سپاس بگوییم و شکرگزار او باشیم؛ زیرا او بهترین پشتیبان ما در انجام پیمان‌هاست.

(کتاب آبی، آهنگ سفر، صفحه‌ی ۱۰۱ کتاب (رسی))

-۴۹

امام حسین (ع) از پدر گرامی خود نقل می‌کند که رسول خدا (ص) در منزل، اوقات خود را سه قسمت می‌کرد. قسمتی برای عبادت، قسمتی برای اهل خانه و قسمتی برای رسیدگی به کارهای شخصی سپس آن قسمتی را که به خود اختصاص داده بود، میان خود و مردم تقسیم می‌کرد.

(کتاب آبی، آهنگ سفر، صفحه‌ی ۹۷ و ۹۸ کتاب (رسی))

-۵۰

انجام واجبات الهی و اجتناب از کارهای حرام مربوط به مرحله عهد بستن با خداست.

دین و زندگی (۱) (شاهد ۵۵اه)

(کتاب آبی، فوجام کار، صفحه‌ی ۸۶ کتاب (رسی))

-۴۱

دوخیان با بیان این عبارت که: «شیطان و بزرگان و سرورانمان سبب گمراهی ما شدند». دیگران را مقصراً می‌شمارند و پاسخ شیطان به آن‌ها این است که: «من فقط شما را فراخواندم و شما نیز مرا پذیرفتید.»

(کتاب آبی، فوجام کار، صفحه‌ی ۸۳ و ۸۶ کتاب (رسی))

-۴۲

آتش جهنم بسیار سخت و سوزاننده است. این آتش حاصل عمل خود انسان‌هاست و لذا از درون جان آن‌ها شعله می‌کشد.

هم‌چنین بالاترین نعمت بهشت، رسیدن به مقام خشنودی خدا است.

(کتاب آبی، فوجام کار، صفحه‌ی ۸۶ کتاب (رسی))

-۴۳

پس از این‌که دوزخیان دچار عذاب شدند، ناله حسرت‌شان برمی‌خیزد و می‌گویند: «ای کاش خدا را فرمان می‌بردیم و پیامبر او را اطاعت می‌کردیم.»

(کتاب آبی، فوجام کار، صفحه‌ی ۸۶ کتاب (رسی))

-۴۴

جهنمیان به نگهبانان جهنم روی می‌آورند تا آنها برایشان از خداوند تخیفی بگیرند، ولی فرشتگان می‌گویند: مگر پیامبران برای شما دلایل روشنی نیاورند؟ آنها می‌گویند: بلی! فرشتگان نیز تقاضای آنها را نمی‌پذیرند و درخواست‌شان را بیجا می‌دانند.

(کتاب آبی، آهنگ سفر، صفحه‌ی ۹۹ و ۱۰۰ کتاب (رسی))

-۴۵

این فرموده‌ایم علی (ع): «گذشت ایام، آفاتی در پی دارد و موجب از هم‌گسیختگی تصمیم‌ها و کارها می‌شود.» مربوط به «مراقبت» است و زیرک‌ترين انسان در دیدگاه امام علی (ع)، کسی است که از خود و عمل خود برای بعد از مرگ حساب بکشد.

(سپیده عرب)

-۵۶

ترجمه جمله: «چرا اولیور تؤییست یک نمونه ابتدایی از رمان اجتماعی محسوب

می‌شود؟»

(درک مطلب)

(سپیده عرب)

-۵۷

ترجمه جمله: «طبق متن، شاید اولیور تؤییست براساس زندگی رایت بلینکو به عنوان

یک کودک بوده باشد.»

(درک مطلب)

(سپیده عرب)

-۵۸

ترجمه جمله: «کدامیک از شخصیت‌های زیر یکی از افراد (موجود) در رمان اولیور

تؤییست است؟؟»

«داجر هنرمند»

(درک مطلب)

(سپیده عرب)

-۵۹

ترجمه جمله: «طبق متن، کدامیک از موارد زیر درست نیست؟؟»

«افراد زیادی درباره رایت بلینکو نمی‌دانستند پیش از آن که اولیور تؤییست منتشر

شود.»

(درک مطلب)

(سپیده عرب)

-۶۰

ترجمه جمله: «زمان و مکان وقوع (داستان) کتاب ایور تؤییست چیست؟؟»

«در مناطق فقرنشین لندن اتفاق می‌افتد.»

(درک مطلب)

(پیواد مؤمنی)

-۵۱

(۲) احساس کردن

۱) پرسیدن

(کلوزتست)

۴) کشیدن

۳) یافتن

(پیواد مؤمنی)

-۵۲

(۱) بهطور شفاهی

(کلوزتست)

۴) با ناراحتی

۳) با دقت

(پیواد مؤمنی)

-۵۳

(۲) اخیراً

۱) بهطور صحیح

(کلوزتست)

۴) معمولاً

۳) سرانجام

(پیواد مؤمنی)

-۵۴

(۲) باور کردن

۱) دیدار کردن، ملاقات کردن

(کلوزتست)

۴) رها کردن

۳) دادن

(پیواد مؤمنی)

-۵۵

(۲) داستان

۱) دارو

(کلوزتست)

۴) عضو

۳) مشکل

(امیر زرین‌زور، نمودار تابع درجه ۲، صفحه ۷۹ تا ۸۶)

-۶۷

$$\text{محور تقارن سهیمی با ضابطه } f(x) = ax^2 + bx + c \text{ از رابطه } x = \frac{-b}{2a} \text{ به دست}$$

می‌آید، لذا داریم:

$$x = \frac{-b}{2a} \Rightarrow 2 = \frac{4k}{2 \times 10} \Rightarrow 4k = 40 \Rightarrow k = 10$$

پس ضابطه سهیمی به صورت زیر می‌باشد:

$$f(x) = 10x^2 - 40x - 3 \xrightarrow{x=1} y = 10 \times 1^2 - 40 \times 1 - 3 = -34$$

پس نقطه (۱, -۳۴) روی نمودار تابع قرار دارد.

(اسماعیل زارع، نمودار تابع درجه ۲، صفحه ۷۹ تا ۸۶)

-۶۸

برای به دست آوردن بیشترین مقدار سهیمی کافی است عرض رأس سهیمی را به دست آوریم:

$$y = -4x^2 + 2x + \frac{3}{4} \xrightarrow{\text{مقایسه با فرم استاندارد}} y = ax^2 + bx + c \quad \begin{cases} a = -4 \\ b = 2 \\ c = \frac{3}{4} \end{cases}$$

$$x = \frac{-b}{2a} = \frac{-2}{2 \times (-4)} = \frac{-2}{-8} = \frac{1}{4}$$

حال با قراردادن طول رأس سهیمی در ضابطه سهیمی عرض آن را به دست آوریم:

$$y = -4 \times \left(\frac{1}{4}\right)^2 + 2 \times \left(\frac{1}{4}\right) + \frac{3}{4} = -\frac{1}{4} + \frac{1}{2} + \frac{3}{4} = 1$$

(اسماعیل زارع، نمودار تابع درجه ۲، صفحه ۷۹ تا ۸۶)

-۶۹

چون دهانه سهیمی به طرف یاری باز می‌شود، لذا ضریب x^2 باید منفی باشد، پس گزینه «۱» یا «۴» صحیح می‌باشد.از طرفی سهیمی محور عرضها را در نقطه‌ای با عرض -1 قطع کرده است یعنی به ازای $x = 0$ مقدار عرض سهیمی باید -1 باشد که تنها در گزینه «۴» این شرط برقرار است، پس ضابطه سهیمی گزینه «۴» مربوط به نمودار می‌باشد.

(اسماعیل زارع، نمودار تابع درجه ۲، صفحه ۷۹ تا ۸۶)

-۷۰

تابع هزینه - تابع درآمد = تابع سود

$$\Rightarrow P(x) = R(x) - C(x)$$

$$P(x) = \left(-\frac{1}{3}x^2 + 60x\right) - (20x + 40) = -\frac{1}{3}x^2 + 60x - 20x - 40$$

$$P(x) = -\frac{1}{3}x^2 + 40x - 40$$

$$y = ax^2 + bx + c \xrightarrow{\text{مقایسه با فرم استاندارد}} \begin{cases} a = -\frac{1}{3} \\ b = 40 \\ c = -40 \end{cases}$$

$$x_{\max} = \frac{-b}{2a} = \frac{-40}{2 \times (-\frac{1}{3})} = \frac{-40}{-\frac{2}{3}} = \frac{120}{2} = 60 \Rightarrow x = 60$$

(یافتن و آمار (۱))

(همید زرین‌کفش، گردآوری داده‌ها، صفحه ۷۹ تا ۹۶)

-۶۱

برای بررسی تعداد تصادفات رانندگی از اطلاعاتی که قبل از اداره راهنمایی و رانندگی ذخیره کرده است، استفاده می‌کنیم. پس روش جمع آوری داده در این حالت دادگانها است.

برای بررسی اندازه کیری وزن محصولات یک با غم میوه بهترین روش مشاهده است. برای بررسی طول قد داشن آموزان کلاس از طریق اندازه گیری و مشاهده قد تک تک آنها می‌توان به داده‌ها دست یافت.

(همید زرین‌کفش، گردآوری داده‌ها، صفحه ۷۹ تا ۹۶)

-۶۲

دقت کنید متغیر مورد مطالعه مدت زمان سایقه کاری کارمندان است که متغیری کمی و مقیاس اندازه گیری آن نسبتی است، دقتش کنید که رتبه بندی آنها متغیر کیفی و مقیاس اندازه گیری آن ترتیبی است.

(مهوری ملارمنانی، گردآوری داده‌ها، صفحه ۷۹ تا ۹۶)

-۶۳

در بسیاری از موارد که آمارگیری از کل جامعه امکان‌پذیر نیست، بنابراین علی‌رغم اینکه پارامتر دارای مقدار ثابتی است و این مقدار مجهول است، به همین دلیل از آماره‌ها برای تخمين پارامترها استفاده می‌کنند.

(امیر زرین‌کفش، گردآوری داده‌ها، صفحه ۷۹ تا ۹۶)

-۶۴

در متغیرهای کمی با مقیاس اندازه گیری نسبتی، عدد صفر مطلق است و ضمناً اختلاف و تقسیم هر دو مقدار از یک متغیر، با معنی است. قد داشن آموزان، تعداد طبقات ساختمان، سرعت اتومبیل‌ها را می‌توان با مقیاس کمی نسبتی بیان کرد.

(اسماعیل زارع، نمودار تابع خطی، صفحه ۷۷ تا ۷۸)

-۶۵

نمودار تابع خطی از نقاط $(-1, -1)$ و $(1, 1)$ می‌گذرد، پس داریم:

$$f(x) = ax + b \Rightarrow \begin{cases} f(1) = 1 \Rightarrow a + b = 1 & (1) \\ f(-1) = -1 \Rightarrow -a + b = 1 & (2) \end{cases}$$

$$\xrightarrow{(2), (1)} b = 0, a = -1 \Rightarrow -2a + 3b = -2 \times (-1) + 3 \times 0 = 2$$

(همید زرین‌کفش، نمودار تابع خطی، صفحه ۷۷ تا ۷۸)

-۶۶

به ازای هر 5 کیلوگرم طول فنر 3 سانتی‌متر افزایش پیدا می‌کند، پس به ازای هر $\frac{3}{5}$ کیلوگرم، افزایش طول فنر برابر است با: 0.6 cm که در حقیقت شب تابع خطی طول فنر بر حسب جرم آویزان شده به آن است. حال ضابطه تابع خطی طول فنر را بر حسب جرم می‌یابیم، دقتش کنید که مقدار طول فنر به ازای جرم صفر برابر طول اولیه فنر همان 20 سانتی‌متر می‌باشد.

$$f(x) = 0.6m + 20$$

حال می‌خواهیم طول فنر را به ازای $m = 18$ کیلوگرم بیابیم، داریم:

$$f(18) = 0.6 \times 18 + 20 = 10.8 + 20 = 30.8$$

(زهرا مهربانی، دولت و اقتصاد، صفحه‌ی ۹۵)

-۷۶

افزایش در مخارج جاری یا عمرانی دولت و کاهش در نرخ‌های مالیاتی یا پایه‌های مالیاتی (سیاست مالی انسانی) بهترین راه تحریک تقاضای کل است که در موقع رکود می‌تواند رونق را به بازار برگرداند.

(مهری کاردان، بودجه و امور مالی دولت، صفحه‌ی ۹۹ و ۱۰۱)

-۷۷

(الف) دولت عهده‌دار تنظیم و پیشنهاد و اجرای بودجه است.

(ب) اگر منابع درآمدی، تکافوی هزینه‌های دولت را نکند، دولت می‌تواند برای جبران کسری بودجه، از داخل یا خارج کشور استقراض کند.

(مهری کاردان، بودجه و امور مالی دولت، صفحه‌ی ۱۰۰ و ۱۰۳)

-۷۸

(الف) دیوان محاسبات وظیفه دارد به تمام حساب‌های وزارت خانه‌ها، مؤسسات شرکت‌های دولتی و سایر دستگاه‌هایی که به‌گونه‌ای از بودجه کل کشور استفاده می‌کنند، رسیدگی کند. هدف از این رسیدگی آن است که هیچ هزینه‌ای از محل اعتبارات مصوب تجاوز نکند و هر وجهی در محل خود به مصرف برسد.

(ب) در تمام کشورها حق نظارت بر اجرای بودجه برای مجلس نمایندگان شناخته شده است.

(ج) مالیات بر فروش کالاهای از انواع مالیات غیر مستقیم است.

(مهری کاردان، بودجه و امور مالی دولت، صفحه‌ی ۱۰۳، ۱۰۴ و ۱۰۷)

-۷۹

(الف) سرمایه‌گذاری برای احداث کارخانه تراکتورسازی ← مولد / ساخت شبکه‌های

بزرگ آبرسانی ← زیربنایی / تربیت نیروی انسانی ← اجتماعی

(ب) مالیات بر اتومبیل ← مالیات بر دارایی و شروط / مالیات بر فروش اتومبیل ← مالیات بر نقل و انتقالات دارایی / عوارض اتومبیل ← عوارض شهرداری

(علیرضا رضایی، بودجه و امور مالی دولت، صفحه‌ی ۱۰۴ و ۱۰۵)

-۸۰

میلیون ریال $= ۲۰ \times \frac{۲۰}{۱۰۰} = ۲۰$ مالیات ماهانه فرد

میلیون ریال $= ۱۲ \times ۴ = ۴۸$ مالیات سالانه فرد

میلیون ریال $= ۱۲ \times ۲۰ = ۲۴۰$ درآمد سالانه فرد

میلیون ریال $= ۱۹۲ = ۲۴۰ - ۴۸$ مانده خالص سالانه فرد

اقتصاد

(علیرضا رضایی، قفر و توزیع درآمد، صفحه‌ی ۸۶ و ۸۷)

-۷۱

(الف)

$$\frac{۲۶}{۳} = ۱۳, \quad \frac{۲۰۰۲}{۳} = \frac{۲۷}{۹} = ۹ \text{ به ترتیب شاخص توزیع درآمد در این سه سال}$$

$$\frac{۲۰۰۳}{۲} = \frac{۲۸}{۲} = ۱۴$$

وضعیت توزیع درآمد در سال ۲۰۰۳ نامناسب نیست.

(ب)

$$\frac{۵,۰۰۰,۰۰۰}{۱۰} = ۵۰۰,۰۰۰ \text{ جمعیت هر دهک درآمدی}$$

$$\frac{۲}{۱۰} = ۲۰۰ \times \frac{۴}{۱۰} = ۸۰ \text{ سهمیه دهک اول از درآمد ملی در سال ۲۰۰۳}$$

$$\text{دلار} = \frac{۴,۰۰۰,۰۰۰}{۵۰۰,۰۰۰} = ۸ \text{ سهمیه هر نفر از افراد موجود در دهک اول از درآمد ملی}$$

(زهرا مهربانی، قفر و توزیع درآمد، صفحه‌ی ۱۸۱)

-۷۲

اصلاح ساختار توزیع درآمد و عادلانه تر کردن آن مستلزم توأم‌سازی افراد و بهبود مولده مولده کردن آن هاست. انسان به مثابه مهم‌ترین عامل تولید به آموزش و تأمین اقتصادی - اجتماعی نیاز دارد.

(زهرا مهربانی، قفر و توزیع درآمد، صفحه‌ی ۱۸۲)

-۷۳

دولتها سعی می‌کنند با افزایش ظرفیت تولیدی و امکانات کشور، رونق اقتصادی (و رفاه مردم) را نسبت به گذشته، بیشتر کنند و همچنین در رقابت جهانی از دیگر اقتصادها عقب نمانند.

(مریم بوستان، دولت و اقتصاد، صفحه‌ی ۹۳)

-۷۴

- از آن جا که پیشگیری بهتر از درمان است، دولت سعی می‌کند از بیکار شدن افراد شاغل جلوگیری کند. برگزاری دوره‌های آموزش ضمن خدمات و مهارت‌افزایی حین کار و ... از جمله راهکارهای پیشگیری از افزایش بیکاری است.

- بدین ترتیب برای تحقق این هدف‌ها، دولتها می‌کوشند زمینه رونق اقتصادی را فراهم آورند.

- تلاش دولت این است که تا حد ممکن از افزایش بیرویه قیمت‌ها جلوگیری و با درییش گرفتن سیاست‌های مناسب، تورم را مهار و رشد قیمت‌ها را ثبت کند.

(مریم بوستان، دولت و اقتصاد، صفحه‌ی ۹۳ و ۹۴)

-۷۵

- ریل‌گذاری فعالیت‌های اقتصادی توسط دولت، در بخش وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی در اقتصاد قرار می‌گیرد.

- دولت ممکن است بهره‌برداری از برخی معادن را عهده‌دار شود نه همه آن‌ها.

(کتاب یامع، دولت و اقتصاد، صفحه‌ی ۹۴ کتاب (رسی))

سیاست‌های اقتصادی دولت می‌تواند حرکت رو به پیشرفت کشور را کند سازد یا بر عکس بر سرعت آن بیفزاید.

-۸۴

(کتاب یامع، فقر و توزیع درآمد، صفحه‌ی ۸۶ و ۸۷ کتاب (رسی))

$$\begin{aligned} 5 &= 3 + 3 = 2 + 3 = 6 \quad \text{سهم دهک اول} \\ 11 &= 7 + 4 = 6 + 5 = 11 \quad \text{درصد سهم دهک دوم} \\ 12 &= 6 + 6 = 6 + 6 = 12 \quad \text{درصد سهم دهک چهارم} \\ 16 &= 6 - 6 = 22 - 6 = 16 \quad \text{درصد سهم دهک هشتم} \end{aligned}$$

-۸۵

(کتاب یامع، فقر و توزیع درآمد، صفحه‌ی ۸۵ و ۸۶ کتاب (رسی))

فقر یا تهمیدستی مطلق به معنای نداشتن حداقل معیشت است. در این رابطه فقر مطلق کسی است که به نیازهای ابتدایی زندگی مانند آب سالم، تقدیمه، خدمات بهداشتی، آموزشی، پوشاش و سرپناه دسترسی نداشته باشد. در هر جامعه، افرادی که درآمد آنها از سطح حداقل معیشتی معین کمتر باشند، زیر خط فقر قرار دارند. سطح حداقل معیشت (خط فقر) از بسیار کشور به کشور دیگر یا از زمانی به زمانی دیگر متغیر است و این امر منعکس کنندگی تفاوت در نیازهایست. افرادی که در زمانی با کشوری، فقر نسبی به شمار نمی‌روند، چه بسا در زمانی دیگر یا در کشوری دیگر فقر باشند. این مفهوم، فقر نسبی نامده می‌شود. در هر سطحی از درآمد سرانه، هر چه توزیع درآمد در کشوری نسبت به کشور دیگر ناعادلانه‌تر باشد. نرخ فقر در آن کشور بیشتر است.

-۸۶

(کتاب یامع، بودجه و امور مالی دولت، صفحه‌ی ۹۰ و ۹۱ کتاب (رسی))

$$\begin{aligned} 45 &= 15,000 \times 6,750 \quad \text{میزان مالیات ماهانه} \\ 100 & \\ 81,000 &= 6,750 \times 12 \quad \text{میزان مالیات سالانه} \\ 15,000 - 6,750 &= 8,250 \quad \text{مانده خالص ماهانه} \\ \text{نام نرخ مالیاتی مورد محاسبه، نرخ تصاعدی می‌باشد.} & \end{aligned}$$

-۸۷

(کتاب یامع، بودجه و امور مالی دولت، صفحه‌ی ۹۳ کتاب (رسی))

حقوق و عوارض گمرکی: این نوع مالیات به کالاهای صادر یا وارد شده تعلق می‌گیرد و در واقع، مالیات بر تجارت خارجی است که علاوه بر ایجاد منبع درآمد برای دولت، می‌تواند یکی از ابزارهای سیاست‌گذاری تجاری به منظور کنترل صادرات و کاهش واردات نیز باشد.

این نوع از مالیات از دسته «مالیات غیرمستقیم» محسوب می‌شود.

-۸۸

(کتاب یامع، بودجه و امور مالی دولت، صفحه‌ی ۹۱ کتاب (رسی))

دولتها برای مدیریت کلان کشور، علاوه بر سیاست‌های پولی، از ابزارها و سیاست‌های مالی استفاده می‌کنند.

-۸۹

(کتاب یامع، بودجه و امور مالی دولت، صفحه‌ی ۹۰ کتاب (رسی))

متن پیشنهادی بودجه را که توسط سازمان مسئول امور بودجه تدوین و پس از تصویب هیئت دولت به مجلس تقدیم می‌شود، لایحه بودجه می‌نامند. لایحه بودجه شامل یک ماده واحده و چندین تبصره است.

-۹۰

اقتصاد (شاهد ۵۰اه)

(کتاب یامع، دولت و اقتصاد، صفحه‌ی ۹۳ کتاب (رسی))

- ۱- عرضه کالاهای و خدمات
- ۲- وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی
- (۱) عرضه کالاهای و خدمات: دولت می‌تواند در بازار بعضی از کالاهای و خدمات وارد شود. (با تأسیس شرکت‌ها و مؤسسات مختلف که به نام شرکت‌های دولتی شناخته می‌شوند).
- ممکن است دولت مایل به تولید و عرضه بعضی کالاهای باشد و بهره‌برداری از برخی منابع و معدن را خود عهده‌دار شود.
- مانند: کشف، استخراج، تصفیه و توزیع فرآوردهای نفتی را به‌عهده بگیرد و این فعالیت‌ها را با تأسیس یک شرکت انجام دهد.

- دولت با عرضه و فروش این فرآوردهای، درآمد کسب می‌کند.

- ممکن است در برخی زمینه‌ها مردم (بخش خصوصی)، بدليلی:
- { عدم اطمینان از سودآوری حاضر به سرمایه‌گذاری نشوند.
- { نیاز به سرمایه‌ی اولیه بسیار زیاد

در این حالت دولت ناجار به سرمایه‌گذاری در این زمینه می‌سود و کالاهای و خدمات مورد نیاز مردم را عرضه می‌کند. مانند ارائه کالاهای و خدمات عمومی مثل امنیت، آموزش و پرورش. بعضی از شاخه‌های صنعت مانند تولید فولاد که به سرمایه اولیه بسیار زیاد نیاز دارد. (انحصارات طبیعی)

- ممکن است در برخی شرایط خاص، دولت ناجار به تحت پوشش قرار دادن برخی مؤسسات تولیدی و تجاری شود و در بازار تولید و عرضه بعضی کالاهای و خدمات درگیر شود. مانند: شرایط کشور ایران در هنگام بروز جنگ تحمیلی که دولت به ناجار مالکیت و اداره برخی اوحهای صنعتی و تولیدی را به‌عهده گرفت.

(کتاب یامع، دولت و اقتصاد، صفحه‌ی ۹۰ و ۹۱ کتاب (رسی))

-۸۲

نقش دولتها در گذشته	نقش دولتها امروزه
• بسیار کمرنگ و محدود به موارد خاص و حالت‌های گسترشده‌ای دارند.	• اسروزه دولتها در عرصه اقتصاد فعالیت بسیار استثنایی
• حضورشان در اقتصاد جامعه را نمی‌توان نادیده گرفت.	• حفاظان نظم و امنیت
• حافظ نظم و امنیت دشمنان داخلی و خارجی	• مدافعان ملت‌ها در مقابل براي تأمین هزینه‌های خود به جمع آوری مالیات اقدام می‌کردند.
• مدافعان داخلی و خارجی و توسعه پایدار اقتصادی	• هدایت جامعه در مسیر رشد و توسعه پایدار اقتصادی
• ایجاد اشتغال	• ایجاد اشتغال
• فقر زدایی، کاهش نابرابری و توزیع عادلانه درآمد و ثروت	• فقر زدایی، کاهش نابرابری و توزیع عادلانه درآمد و ثروت
• مقابله با تورم و حفظ ثبات اقتصادی	• مقابله با تورم و حفظ ثبات اقتصادی
• برای تأمین هزینه‌های خود به جمع آوری مالیات اقدام می‌کنند.	• برای تأمین هزینه‌های خود به جمع آوری مالیات اقدام می‌کنند.

(کتاب یامع، دولت و اقتصاد، صفحه‌ی ۹۷ کتاب (رسی))

-۸۳

در سال‌های اخیر در کشور ما توجه جدی سیاست‌گذاران به ضرورت و اهمیت اقتصاد مردمی و نقش آفرینی و مشارکت بیشتر بخش‌های خصوصی، تعاضوی و عمومی و افزایش توان و اقتدار آنها جلب شده است. دولت ملزم شده که در چارچوب سیاست‌های اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی، با اگذاری بخش مهم از فعالیت‌های خود در عرصه‌ی اقتصاد به بخش‌های غیردولتی و همین‌طور سپرده ۲۵٪ از قتصاد کشور به بخش‌های ایجاد شده ایجاد شود را در مدیریت و مالکیت اقتصاد (سهم خود را) کاهش دهد و موجبات تقویت اقتصاد مردمی را فراهم سازد. این به معنای حرکت در مسیر دست یابی به ترکیب بهینه از حضور دولت و مشارکت به بخش غیردولتی است.

(اعظم نوری نیا، وزن شعر فارسی، صفحه ۶۰)

-۹۷

صراع‌های «الف» و «ت»:

دی	دی	بی	ش	رُخ	فر	نَان	ج	آن
را	آ	ش	گو	زی	با	ل	طِف	
-	-	U	-	-	-	U	-	
خاب		ب	نم	بی	می	ن	گر	
رد	رد	ب	می	لب	غل	مُ	مَز	
-	U	-	-	-	-	U	-	

تفصیل صراع‌های دیگر:

(ب)

تی	کس	شی	دا	دش	کی	چن	جن
-	-	U	-	-	-	U	-
بت	با	ح	فت	با	شد	ک	از
-	-	U	-	-	-	U	-

(پ)

بان	د	نر	ما	بن	ک	تم	گف
-	U	-	-	-	U	-	-
مان	س	بر	آ	وَم	رَ	بر	تا
-	U	-	-	-	U	-	-

(ث)

روز	هر	ب	را	قان	خل	ت	حری	صب	هز	ب	ب
-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-

-۹۸

(اعظم نوری نیا، سبک خراسانی، صفحه ۶۵)

عبارت این گزینه، دارای واژگان فارسی بیشتری نسبت به سایر گزینه‌های است و ساده است و این ویژگی‌ها نشان می‌دهد متن، مربوط به دوره سامانی است. در سایر گزینه‌ها، تعداد زیاد واژگان عربی، استثنایاً به روایات و حذف فعل وجود دارد که نشان می‌دهد این عبارات مربوط به دوره غزنوی و سلجوقی هستند.

-۹۹

(عارفه سادات طباطبایی نژاد، وزن شعر فارسی، صفحه ۶۱)

در گزینه سوم خط عروضی صحیح است.
تفسیر گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در بای خمال ت چن موج زند ناگه

گزینه «۲»: همی زد چش م کان ترگیس ب سوی گل ک خندانی

گزینه «۴»: ب گرد چرخ استار چ مشتاقان آوار

-۱۰۰

(شبیم رفهانی، موازن و توصیع، صفحه ۷۴)

سیرت صادقان چنین باشد

↓ ↓ ↓ ↓

ایجد عاشقان چنین باشد

کلمات «سیرت» و «ایجد» با یکدیگر تنها سمع متوازن دارند.

علوم و فنون ادبی (۱)

(مسن اصغری، سبک خراسانی، صفحه ۶۳ و ۶۴)

-۹۱

بیت گزینه «۱» هیچ کدام از ویژگی‌های سبک خراسانی را ندارد.

ویژگی‌های شعر سبک خراسانی در آیات سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: استفاده از دو حرف اضافه برای یک متمم (به درویشی اندر)

گزینه «۳»: غلبه روح شادی و نشاط و خوشباشی

گزینه «۴»: حاکم بودن روح حماسه (حماسی بودن اشعار)

(سعید مجفری، وزن شعر فارسی، صفحه ۶۹)

-۹۲

تفسیر گزینه‌های:

گزینه «۱»:

د من دی	ب لن دی	د چن گر	ز هر با
---------	---------	---------	---------

گزینه «۳»:

آن ذر رای	رش ذر ل ها	گر هس ت آ
-----------	------------	-----------

گزینه «۴»:

ط کز مر دن	چ خان دس تی	د از سق را	ی کی پرسی
------------	-------------	------------	-----------

(سعید مجفری، موازن و توصیع، صفحه ۷۳)

-۹۳

بیت‌های «الف»، «ب» و «ت» دارای آرایه موازن‌اند.

بیت «ث» توصیع دارد نه موازن.

(شبیم رفهانی، وزن شعر فارسی، صفحه ۶۸)

-۹۴

گزینه «۱»: بخوان ای ← ب خانی / مرغ اگر ← مرغ گر

گزینه «۳»: حسن اجازت ← حس ن ت جا زت / نداد ای گل ← ن دی گل

گزینه «۴»: نمیرد آن که ← ن می ر دان ک / ثبت است: تَب تَست

(اعظم نوری نیا، سبک خراسانی، صفحه ۶۳)

-۹۵

در ایات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» ویژگی‌های شعر سبک خراسانی: همچون اشعار

پندآموز و ساده، واقع گرایی شعر و استفاده از تشبیه حسی در توصیف پدیده‌ها به

چشم می‌خورد.

بیت گزینه «۳» ویژگی شعر سبک خراسانی را ندارد.

(عارفه سادات طباطبایی نژاد، سبک خراسانی، صفحه ۶۴)

-۹۶

در عبارت نخست وجود واژگان فارسی، ایجاز و استفاده از لغات کم‌کاربرد (مر) که از

ویژگی‌های نثر سامانی است وجود دارد.

در گزینه‌های دیگر اطناب و واژگان عربی بیشتر وجود دارد.

(سکینه‌سارات سعیدیان، آین کشورداری، صفحه‌های ۱۰۰ و ۱۰۳)

- حکومت اشکانی به شکل غیر متمرکز اداره می‌شد.
- پادشاهان ساسانی، به منظور ایجاد تمرکز و افزایش دامنه نظرات و تسليط خود به مناطق مختلف کشور، سپاهی دائمی و نیرومند تشکیل دادند.
- نامه‌های اداری هخامنشیان به خط و زبان آرامی نگارش یافته و مهر می‌شد.
- از جمله صاحب‌منصبان عالی رتبه تشکیلات اداری ساسانی ایران دبیربد بود.

(سکینه‌سارات سعیدیان، آین کشورداری، صفحه‌ی ۹۹ و ۱۰۰)

- پادشاهان هخامنشی و بوجیه داریوش یکم ادعا می‌کردند که به خواست اهوره‌مزدا به مقام پادشاهی دست یافته‌اند و به یاری او بر کشور فرمان می‌رانند. این ادعا مردم را تشویق و ترغیب می‌کرد که از آنان فرمان بربی کنند و در زمان داریوش اول، حکومت هخامنشی به نهایت گسترش خود رسید.

(سکینه‌سارات سعیدیان، آین کشورداری، صفحه‌ی ۱۰۲)

تشریف گزینه‌های نادرست:

- گزینه «۲»: علاوه بر خاندان شاهی، خاندان‌های بزرگ مانند کارن، سورن و مهران در قدرت و حکومت سهیم بودند. ← در دوره اشکانیان گزینه «۳»: برای تحکیم سلطه خود بونایان زیادی را در شهرهای جدیدی که بیشتر به شهرک‌ها و پادگان نظامی شباهت داشت، جای می‌دادند. ← سلوکیان گزینه «۴»: در این دوره دو مجلس وجود داشت که در یکی شاهزادگان و بزرگان درباری و نمایندگان هفت خاندان‌های بزرگ؛ در دیگری پیشوایان دینی یا مغان حضور داشتند. ← اشکانیان

-۱۰۹-

(العام میرزائی، از ورود آریابی‌ها تا پایان هخامنشیان، صفحه‌ی ۸۰ تا ۱۰۳)

- (الف) با توجه به خط زمان ترتیب وقایع داده شده در گزینه‌ها به این صورت است:
فتح بابل توسط کورش بزرگ ← فتح مصر توسط کمبوجیه ← گزینه‌های ایران و یونان ← شکست و قتل کورش کوچک از اردشیر دوم
(ب) مورخان احتمال می‌دهند که اقوام هند و اروپایی نخست در علفزارهای واقع در شمال شرق فلات ایران و جنوب روسیه در حوالی دریاچه آمال می‌زیستند.
(پ) حکومت ماد در زمان فرمایه‌روایی هووخشتر، سومین پادشاه مادی به اوج قدرت رسید.
(ت) تصرف مصر و گسترش قلمرو هخامنشیان تا قاره آفریقا از اقدامات کمبوجیه پسر و جانشین کورش بزرگ بود.

-۱۱۰-

(العام میرزائی، از ورود آریابی‌ها تا پایان هخامنشیان، صفحه‌های ۸۱ و ۸۴ تا ۸۶)

- (الف) داریوش بزرگ در اوخر پادشاهی با دشواری‌هایی در غرب قلمرو خود رو به رو شد.
(ب) برای اولین بار در قرن ۹ ق.م. در سالنامه‌های شاهان آشوری به مادی‌ها اشاره شده است.
(پ) کورش به خاطر شخصیت انسانی اش همواره مورد تحسین و تکریم بوده است.
(ت) در زمان کمبوجیه قلمرو هخامنشیان به نهایت وسعت و عظمت خود رسیده است.

تاریخ (۱) ایران و مهان باستان

(بهروز یعنی، آین کشورداری، صفحه‌ی ۱۰۶ و ۱۰۷)

- مهنم ترین جنگ افزارهای سپاه اشکانی، تیر و کمان و نیزه بود و سورنا سردار معروف اشکانی با ایجاد هراس با استفاده از صدای طبل سپاه کراسوس رومی را در نبرد حران شکست داد و از جمله ابتکارات نظامی ساسانیان استفاده از فیل در جنگ‌ها بود و خسروانوشیروان با استفاده از نیروی دریابی، یمن را از اشغال حبسیان نجات داد.

(بهروز یعنی، آین کشورداری، صفحه‌ی ۱۰۴)

- براساس باورهای کهن ایرانی، مهر یا میتراء، ایزد پیمان و پشتیبان نظم اجتماعی بود و شکل غیررسمی قضاؤت را ریش سفیدان و بزرگان خانواده‌ها و قبایل بر عده‌ده داشتند و روحانیون عمدتاً به اختلافات حقوقی و مدنی و قضات شاهی به جرایم سیاسی و نظامی رسیدگی می‌کردند. در سنگ‌نوشته‌هایی که از شاهان هخامنشی به بوجیه داریوش یکم بر جای مانده، نکته‌ها و مطالبی درباره انصاف، عدالت و راستی و اجتناب از دروغ و بیداد به چشم می‌خورد.

(بهروز یعنی، آین کشورداری، صفحه‌ی ۱۰۵)

- از اشارات نویسنده‌گان یونانی معلوم می‌شود که در دوران هخامنشی قوانینی وجود داشته که قدرت و اختیارات پادشاه را محدود می‌کرده است و برخی از پادشاهان هخامنشی مانند کمبوجیه و خشاپارشا درباره قانونی بودن برخی از کارهای خود با قضات شاهی مشورت می‌کردند و قرن‌ها پیش از هخامنشیان، به دستور حمورابی پادشاه بابل، مجموعه‌ای از قوانین در زمینه‌های گوناگون زندگی اجتماعی تدوین شده بود و مجموعه‌ای از قوانین و محکمات عصر ساسانی در کتاب «مادیان هزار دادستان» به زبان پهلوی گردآوری شده است.

(بهروز یعنی، آین کشورداری، صفحه‌ی ۱۰۶)

- تشریف عبارهای نادرست:**
- هووخشتر، سومین پادشاه ماد، سپاه خود را به دسته‌های کمان‌داران، نیزه‌داران و سواران تقسیم کرده بود.
- سپاه هخامنشی تا زمان داریوش یکم متکی بر واحدهای مختلف بیاده نظام بود.

(سکینه‌سارات سعیدیان، آین کشورداری، صفحه‌ی ۱۰۰)

- اجزای اصلی تشکیلات اداری مرکزی در درون دربار هخامنشی خزانه شاهی، انبارشاهی و دیوان شاهی بود.
نظام سیاسی - اداری که داریوش یکم ایجاد کرد، موجب وحدت بیشتر قلمرو هخامنشیان شد.

(مهدی کاردان، اشکانیان و ساسانیان، صفحه‌ی ۹۱)

-۱۱۶

ساختار ملوک الطوایفی حاکمیت از جمله ویژگی‌های حکومت اشکانیان بود که موجب سقوط آن حکومت گردید.

(منصوره هابی‌زاده، اشکانیان و ساسانیان، صفحه‌های ۹۳ و ۹۵)

-۱۱۷

تشریح موارد تدرست:

(الف) نظام حکومتی اشکانیان مجموعه‌ای از حکومت‌های نیمه‌مستقل بود که به حکومت مرکزی اشکانی مالیات و نیروی نظامی می‌دادند.

(پ) در زمان مهرداد دوم وسعت قلمرو اشکانیان به نهایت خود رسید و پایه‌های قدرت و سلطنت آنان استوار شد.

(ت) عمدۀ توجه سلوکیان به مناطق غربی قلمرو خودشان بود و بر متصرفات شرقی خوبی نظارت و سلطه کامل نداشتند.

(منصوره هابی‌زاده، اشکانیان و ساسانیان، صفحه‌ی ۹۳ و ۹۶)

-۱۱۸

تصویر (الف) مربوط به سنگ نگاره سواره نظام اشکانی است و تصویر (ب) مربوط به سکه خسروانوشبروان است.

(منصوره هابی‌زاده، اشکانیان و ساسانیان، صفحه‌ی ۹۱)

-۱۱۹

زیرا سلوکیان نتوانستند حسن همیزیستی و یگانگی با اقوام ایرانی را در قلمرو خود ایجاد کنند و هم چنین فرهنگ یونانی نتوانست در ایران گسترش و نفوذ عمیق پیدا کند.

(منصوره هابی‌زاده، اشکانیان و ساسانیان، صفحه‌ی ۹۲ و ۹۵)

-۱۲۰

(الف) در زمان مهرداد یکم سلسله اشکانیان از یک حکومت محلی در شرق فلات ایران به یک پادشاهی قدرتمند تبدیل شد.

(ب) حکومت ساسانیان با اقدامات پادشاهی مانند شاپور یکم و شاپور دوم موافقیت‌های سیاسی و نظامی بزرگی در داخل و خارج کسب کرد.

(پ) اردشیر ساسانی در تیسفون تاج‌گذاری کرد و مانند اشکانیان این شهر را به پایتختی انتخاب کرد.

(ت) حکومت ساسانی همواره در خارج از مرزهایش نیز با مسائل و مشکلات مختلفی روبرو بود. یکی از این مشکلات، امپراتوری روم شرقی به شمار می‌رفت که پی‌درپی به سرزمین‌های ایرانی، حمله می‌کرد. از سوی دیگر، یورش‌های مکرر قبایل بیابان گرد به مرزهای ایران، ساسانیان را به زحمت می‌انداخت.

(اللهام میرزائی، از ورود آربایی‌ها تا پایان هخامنشیان، صفحه‌ی ۸۸)

تصویر داده شده مربوط به آرامگاه داریوش سوم در تخت جمشید است که وی از برابر اسکندر گریخته بود و در سال ۳۳۰ ق.م. نزدیک دامغان کنونی به قتل رسید و با مرگ اوی سلسله هخامنشی به پایان رسید.

-۱۱۱

(اللهام میرزائی، از ورود آربایی‌ها تا پایان هخامنشیان، صفحه‌های ۸۳، ۸۶ و ۸۹)

تشریح عبارت‌های تدرست:

(ب) خاندان هخامنشی از زمان پادشاهی اردشیر دوم دچار تفرقه درونی شد.

(پ) خشایارشا در نبرد دریایی سالامیس توفیق چندانی نداشت.

(ث) متن منشور کورش به ابتکار سازمان ملل متحد به شش زبان رسمی این نهاد جهانی ترجمه شد.

(مهدی کاردان، اشکانیان و ساسانیان، صفحه‌ی ۹۱ و ۹۷)

-۱۱۳

تشریح عبارت‌های تدرست:

(ب) حکومت ساسانی برای جلوگیری از غارتگری اعراب، حکومتی دست نشانده به ریاست اعراب لخمی در جنوب غربی ایران به مرکزیت شهر حیره تأسیس کرد.

(ج) برخی از مورخان، اقدام خسروپرویز در برآنداختن حکومت لخمیان را اشتباه بزرگی می‌شمارند که باعث شد مرزهای جنوب غربی ایران در برابر هجوم اعراب بی‌دفاع بماند.

(مهدی کاردان، اشکانیان و ساسانیان، صفحه‌ی ۹۶ و ۹۷)

-۱۱۴

(الف) دو کشور بر سر تسلط بر برخی سرزمین‌های سرحدی به ویژه منطقه ارمنستان با یکدیگر اختلاف داشتند.

(ب) شاپور یکم در یکی از جنگ‌های گردیانوس امپراتور روم را کشت و در دیگری والریانوس امپراتور روم را به اسارت در آورد.

(ج) شاهان ساسانی برای مقابله با تهاجم ویرانگر اقوام بیابان‌گرد، اقدام به لشکرکشی کردن و هزینه‌های زیادی را متحمل شدند.

(مهدی کاردان، اشکانیان و ساسانیان، صفحه‌ی ۹۶)

-۱۱۵

یکی از اهداف اصلی رومیان در لشکرکشی پی در پی به ایران، تسلط بر مسیرهای تجاری بود که به هند و چین می‌رسید. آن‌ها می‌خواستند به طور مستقیم با این کشورها، رابطه تجاری داشته باشند.

-۱۲۷ (محمدابراهیم علی‌نژاد، ویژگی‌های جمعیت ایران، صفحه‌ی ۶۷)

۱۳۹۵ ← میزان رشد جمعیت: ۱/۲۴

۱۳۸۵ - ۱۳۴۵ ← میزان رشد جمعیت: ۲/۷

۱۳۷۵ - ۱۳۶۵ ← میزان رشد جمعیت: ۱/۵

میزان رشد جمعیت در سال ۵۵ - ۴۵ و ۷۵ - ۶۵ نسبت به سال ۹۵ روند افزایشی داشته است.

-۱۲۸ (محمدابراهیم علی‌نژاد، ویژگی‌های جمعیت ایران، صفحه‌ی ۶۵)

ساختمان جمعیت، ویژگی‌های قابل اندازه‌گیری جمعیت را مورد بررسی قرار می‌دهد. اطلاع از وضعیت سنی و جنسی جمعیت هر کشور از موارد قابل توجه برنامه‌ریزان است. جمعیت کره زمین از لحاظ نسبت جنسی جز در زمان‌های خاص، تفاوت چندانی ندارد؛ اما در طول زمان، نسبت سنی در کشورها دچار تغییراتی می‌شود. در هر کشوری هرمه سنی به برنامه ریزان کمک می‌کند که با ساختمان سنی جمعیت آن کشور آشنا شوند و از آن برای برنامه‌ریزی استفاده کنند؛ به عنوان نمونه برای جلوگیری از پیری جمعیت از اطلاعات و آمارهای سنی و جنسی جمعیت کمک می‌گیرند. مرکز آمار ایران چهار گروه عمره سنی را در سال ۱۳۹۵ مشخص کرده است که این تقسیم‌بندی چهار گروه سنی کودکان و نوجوانان، جوانان، بزرگسالان و سالمندان را شامل می‌شود.

-۱۲۹ (مفهومه فسینی صفا، ویژگی‌های جمعیت ایران، صفحه‌ی ۶۵)

ارتفاع سطح کیفیت آموزش مربوط به اهمیت و کاربرد هرمه سنی نیست و متخصصان به دلیل اهمیت نسبت سنی در برنامه‌ریزی هر کشور از لحاظ سنی، جمعیت را به گروه‌های مختلفی دسته‌بندی کرده‌اند.

-۱۳۰ (الهام میرزاei، ویژگی‌های جمعیت ایران، صفحه‌ی ۶۳)

$$\text{میزان مرگ و میر - میزان موالید} \times 100 = \frac{\text{رشد طبیعی جمعیت}}{\text{کل جمعیت}}$$

$$\frac{5-1/5}{70} \times 100 = \frac{3/5}{70} \times 100 = 0.05 \times 100 = 5$$

$$\frac{\text{میزان مهاجرت} \pm (\text{میزان مرگ و میر} - \text{میزان موالید})}{\text{کل جمعیت}} \times 100 = \frac{\text{رشد مطلق جمعیت}}{\text{کل جمعیت}}$$

$$= \frac{(5-1/5)+1}{70} \times 100 = 6/42$$

میزان افراد خارج شده - میزان مهاجران وارد شده = میزان مهاجرت

= ۲ - ۱ = ۱

$$\frac{(5-1/5)+1}{35} = \frac{4/5}{35} \times 100 = 12/85$$

بخارافیای ایران

-۱۲۱ (مهدی کاردان، منابع آب ایران، صفحه‌ی ۵۷ و ۵۸)

تشرییح عبارت‌های نادرست:

ب) فارور جزء جزایر خلیج فارس است.

ج) اکنون به دلیل نبود آب کافی در دریاچه این موجود در این دریاچه زندگی نمی‌کند.

ه) حفری‌ رویه چاه‌ها درست است، نه کانال‌های متعدد.

-۱۲۲ (الهام میرزاei، تقسیمات کشوری ایران، صفحه‌ی ۷۳ و ۷۵)

بخش سده واقع در استان خراسان جنوبی است که این واحد از به هم پیوستن چند دهستان همچوar تشکیل شده است و توسط بخشدار اداره می‌شود.

-۱۲۳ (منصوره هابی‌زاده، تقسیمات کشوری ایران، صفحه‌ی ۷۳)

الف) وزیر کشور مسئول وزارت کشور است. ب) نام واحد اداری دهدار، دهداری است. پ، ت) روستا یکی از واحدهای تقسیمات کشوری است که واحد اداری آن دهیاری نام دارد.

-۱۲۴ (مفهومه فسینی صفا، تقسیمات کشوری ایران، صفحه‌ی ۷۰ و ۷۱)

تشرییح عبارت‌های متر:

۱) قلمرو غرفایی‌ای در دوره عباسیان، تحت عنوان ایالت تقسیم‌بندی می‌شد.

۲) در دوره سلوکیان، ۷۲ بخش وجود داشت.

۳) در سال ۱۳۱۶ ایران به ۴۹ شهرستان تقسیم شد.

۴) هر دهستان به چند قصبه تقسیم می‌شد.

-۱۲۵ (مهدی کاردان، ویژگی‌های جمعیت ایران، صفحه‌ی ۶۶)

الف) میزان موالید در اکوادور بیشتر است.

ب) میزان درصد جمعیت فعل اقتصادی در اکوادور بیشتر است.

ج) میزان افراد سالمند در کشور آلمان بیشتر است.

-۱۲۶ (منصوره هابی‌زاده، تقسیمات کشوری ایران، صفحه‌ی ۷۲ و ۷۳)

در سال ۱۳۷۲، طرح اولین استان جدید به نام اردبیل به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید و تقسیمات هر کشوری متناسب با موقعیت و زمان، تغییر می‌یابد و استان تابع تشکیلات مرکزی (پایتخت) خواهد بود.

-۱۳۶ (محمدابراهیم مازنی، بازتولید هویت اجتماعی، صفحه‌ی ۷۰)

هر جهان اجتماعی می کوشد تا از طریق آموزش عقاید و ارزش‌های خود را به گونه‌ای ترویج کند که افراد برای پذیرش آن‌ها قانع شوند. مثلاً در صورتی که در پی ارتقای سطح بهداشت جامعه است، سعی می کند با تبلیغ و اقناع افراد را به رشتۀ پزشکی جذب کند.

حضور پلیس در صحنه تصادف به کنترل اجتماعی از طریق تنبیه و مجازات اشاره دارد.

-۱۳۷ (علیرضا رضایی، تغییرات هویت اجتماعی، صفحه‌ی ۷۵)

هر یک از موارد مذکور در صورت سؤال به ترتیب تحرک اجتماعی صعودی، افقی و صعودی محسوب می‌شوند.

-۱۳۸ (علیرضا رضایی، تغییرات هویت اجتماعی، صفحه‌ی ۷۷ تا ۷۹)

الف) اگر تحولات هویتی بیرون از مرزهای جهان اجتماعی رخ دهد و شیوه‌هایی از زندگی را که با عقاید و ارزش‌ها در تقابل هستند به دنبال بیاورد، به تعارض فرهنگی منجر می‌شود.

ب) در جهان سکولار هویت دینی و معنوی افراد نمی‌تواند اجازه بروز و ظهور اجتماعی داشته باشد.

-۱۳۹ (هربر رهیمی، تغییرات هویت اجتماعی، صفحه‌ی ۷۶ و ۷۹)

همه عبارات صحیح می‌باشند.

-۱۴۰ (هربر رهیمی، تغییرات هویت اجتماعی، صفحه‌ی ۷۶ و ۷۷)

اعضای جهان اجتماعی ابتدا با هویت انتسابی خود آشنا می‌شوند. جامعه‌ای که براساس ارزش‌های نژادی شکل می‌گیرد صرفاً برای یک نژاد خاصی امکان تحرک اجتماعی صعودی را فراهم می‌آورد.

پادشاهی‌شناسی (۱)

-۱۴۱ (مریم بوستان، هویت «من گیسم؟»، صفحه‌ی ۵۷، ۵۸، ۶۱ و ۶۲)

تشرییح عبارت نادرست:

تهرانی بودن، یک ویژگی هویتی اجتماعی است.

-۱۴۲ (مریم بوستان، هویت «من گیسم؟»، صفحه‌ی ۶۰ و ۶۱)

این که برخی جوامع از بروش و شکوفایی برخی طبقات مثل روحیه پهلوانی و اخلاق‌گرایی جلوگیری می‌کنند نشانگر تأثیر جهان اجتماعی بر جهان نفسانی است.

-۱۴۳ (مریم بوستان، بازتولید هویت اجتماعی، صفحه‌ی ۶۷ و ۶۹)

انسان به صورت غیرغیربیزی متوجه موقعیت و وظایف خود در جهان اجتماعی می‌شود و با عمل به حقوق و تکالیف خود هویت اجتماعی خود را شکل می‌دهد و بازی‌هایی که کودکان در دنیای کودکی خود انجام می‌دهند نوعی جامعه‌پذیری غیررسمی است.

-۱۴۴ (علیرضا رضایی، بازتولید هویت اجتماعی، صفحه‌ی ۶۸)

- جهان اجتماعی برای بقا و تداوم، اعتقادات و ارزش‌ها و شیوه زندگی خود را به فرد آموخت می‌دهد.

- خانواده، جایی است که فرد اولین و مهم‌ترین آشنایی‌ها را با جهانی که در آن متولد شده پیدا می‌کند.

- از مصادیق این موضوع صدور شناسنامه برای نوزادان است.

-۱۴۵ (محمدابراهیم مازنی، بازتولید هویت اجتماعی، صفحه‌ی ۶۹ تا ۷۱)

هر جهان اجتماعی که روش‌های مناسبی برای کنترل اجتماعی نداشته باشد، دواو و بقای آن با تهدید موافق می‌شود.

- فرایند جامعه‌پذیری همواره با موفقیت همراه نیست و افراد جذب عقاید و ارزش‌ها نمی‌شوند. (کجروی اجتماعی)

- فرهنگ‌هایی که ظرفیت منطقی و عقلانی بیشتری دارند و با فطرت آدمیان سازگارترند، از قدرت اقتاعی بیشتری برخوردارند.

(کوثر سторانی، احکام قضایا، صفحه‌ی ۶۷ و ۶۸)

-۱۴۶

قضیه سالبه جزئیه عکس مستوی ندارد.

(فاطمه شومیری، قیاس اقروانی، صفحه‌ی ۷۷ تا ۷۹)

-۱۴۷

۱) هیچ الف ⁺ ب نیست - هیچ ج الف ⁺ نیست.۲) بعضی ب ⁻ الف است - هر ب ⁺ ج است.۳) بعضی الف ب ⁺ نیست - هر ج ب ⁻ است.۴) بعضی ب الف ⁻ است - بعضی الف ⁻ ج نیست.

(کوثر سторانی، قیاس اقروانی، صفحه‌ی ۷۲ و ۷۳)

-۱۴۸

در شکل دوم قیاس، حد وسط در هر دو قضیه محمول است، آن‌جه باعث مقارت دو قضیه می‌شود حد وسط است که در شکل سوم در مقدمه اول و دوم «موضوع» است و علامت «.» نشانه «نتیجه» در استدلال قیاسی است.

(مانده‌سارات شاهمرادی، احکام قضایا، صفحه‌ی ۶۳ تا ۶۴)

-۱۴۹

قضیه «هیچ الف ب نیست» متنضاد قضیه «هر الف ب است» می‌باشد و عکس مستوی قضیه «هر الف ب است» می‌شود «بعضی ب الف است» و متنافق «بعضی ب الف است» می‌شود «هیچ ب الف نیست» و متنضاد قضیه «هیچ ب الف نیست» می‌شود «بعضی ب الف نیست» و اگر این قضیه کاذب باشد متناخل آن نیز کاذب است؛ زیرا در رابطه تداخل، هرگاه قضیه جزئی کاذب باشد، قضیه کلی نیز کاذب است (و نه برعکس).

(مانده‌سارات شاهمرادی، توگیبی، صفحه‌ی ۶۹ و ۷۰)

-۱۵۰

هر دو موارد الف و ب دارای مغالطة است. در مورد الف خاتم حسینی دچار مغالطة ایهام انکاس شده است و از قضیه موجبه کلیه عکس مستوی موجبه کلیه گرفته است. در مورد «ب» مادر دچار مغالطة عدم تکرار حد وسط شده است؛ زیرا در این مورد محمول قضیه اول و موضوع قضیه دوم عیناً تکرار نشده است و بدین جهت در این جا حد وسط به صورت یکسان تکرار نشده است.

منطق

(کوثر سторانی، قضیه حملی، صفحه‌ی ۵۵)

-۱۴۱

برخی از جملات «انشایی» هستند؛ یعنی خبری از عالم خارج نمی‌دهند، بلکه تمایلات، احساسات، خواسته‌ها و اموری از این دست را مطرح می‌کنند، مانند: جملات امری، پرسشی و ...، به جملات بامعنایی که درباره چیزی خبر می‌دهند و می‌توانیم درباره صدق (درستی) یا کذب (نادرستی) آن‌ها سخن بگوییم «قضیه» می‌گویند.

توضیح نکات درسی:
جملاتی که قضیه نام دارند در منطق مورد بررسی قرار می‌گیرند.

(فاطمه شومیری، احکام قضایا، صفحه‌ی ۶۶ تا ۶۷)

-۱۴۲

دو حالت در قضایای محصوره رابطه متنضاد دارند که بررسی می‌شود.
 هر الف ب است. (صادق) $\xleftarrow{\text{متنضاد}}$ هیچ الف ب نیست (کاذب) $\xrightarrow{\text{متناخل}}$ بعضی الف ب نیست. (نامعلوم)

هیچ الف ب نیست. (صادق) $\xrightarrow{\text{متنضاد}}$ هر الف ب است. (کاذب) $\xleftarrow{\text{متنضاد}}$ بعضی الف ب است. (نامعلوم)

توضیح نکات درسی:
در رابطه تداخل اگر قضیه کلی صادق باشد، قضیه جزئی هم حتماً صادق است اما اگر قضیه کلی کاذب باشد، قضیه جزئی می‌تواند صادق یا کاذب باشد یعنی نامعلوم است.

(فاطمه شومیری، قیاس اقروانی، صفحه‌ی ۷۶)

-۱۴۳

هر فلزی ⁺ هادی الکتریسیته ⁻ است. موجبه کلیه (+/-)
 هیچ چربی ⁺ هادی الکتریسیته ⁺ نیست. سالبه کلیه (+/+)
 برخی اشیا ⁻ هادی الکتریسیته ⁺ نیستند. (-/-)

(فاطمه شومیری، قیاس اقروانی، صفحه‌ی ۷۷ تا ۷۸)

-۱۴۴

{ الف) هر الف ⁻ ب است.
 { بعضی ج ⁺ نیست.
 بعضی ب ⁻ ج ⁺ نیست. (نداشتن شرط سوم)
 { ب) بعضی ب ⁻ الف نیست.
 { هر ج ⁻ است.
 بعضی الف ج نیست. (نداشتن شرط دوم)

(کوثر سторانی، قضیه حملی، صفحه‌ی ۵۶ تا ۵۹)

-۱۴۵

موارد خواسته شده در مورد اول، قضیه حملی، در مورد دوم قضیه شرطی و در مورد سوم قضیه حملی سالبه است.

تشرییم موارد نادرست:

گزینه «۲»: قضیه حملی - قضیه شرطی - قضیه حملی موجبه
 گزینه «۳»: قضیه نیست - قضیه شرطی - قضیه حملی موجبه
 گزینه «۴»: قضیه نیست - قضیه شرطی - قضیه حملی سالبه

-۱۵۶ کتاب پامع، قیاس اقتراضی، صفحه‌ی ۷۲ کتاب (رسی)

قیاس اقتراضی، قیاسی است که از دو قضیه حملی که رابطه‌ی بین آن دو به وسیله جزء مشترک: یعنی حد وسط ایجاد شده باشد، تشکیل می‌شود به عبارتی موضوع یا محمول یکی قرین موضوع یا محمول دیگری باشد و اجزا نتیجه نیز در میان مقدمات پخش شده باشد.

-۱۵۷ کتاب پامع، قیاس اقتراضی، صفحه‌ی ۷۶ و ۷۷ کتاب (رسی)

علامت‌گذاری در قیاس‌ها بدین ترتیب است که موضوع قضایای کلی‌ها را با علامت مثبت (+) و جزئی‌ها را با علامت منفی (-) نشان می‌دهند. در قضایای سالبه همه مصادیق محمول مورد نظر گوینده است که آن را با علامت (+) نشان می‌دهند و در قضایای موجبه برخی از مصادیق محمول مورد نظر گوینده است که آنرا با علامت منفی نشان می‌دهند؛ پس بدین ترتیب علامت‌گذاری گزینه یک این‌گونه است: هر الف + ب - است، بعضی ب - ج - است - بعضی ب + الف - است، هیچ ب + ج + نیست.

-۱۵۸ کتاب پامع، قیاس اقتراضی، صفحه‌ی ۷۶ کتاب (رسی)

تشرییم موارد تارددست:

گزینه‌ی «۱»: حد وسط در قیاس بعضی الف ... در هر دو مقدمه منفی است و شکل اول. در قیاس دوم هر سیاهی ... حد وسط در مقدمه اول منفی و در مقدمه دوم مثبت است و شکل دوم.

گزینه‌ی «۲»: در هر کتابی ... حد وسط در مقدمه ۱ و ۲ منفی است و شکل دوم. در قیاس بعضی مشاوره‌ها ... در مقدمه اول حد وسط منفی و در مقدمه دوم مثبت است و شکل اول.

گزینه‌ی «۳»: در مقدمه اول حد وسط مثبت و در مقدمه دوم حد وسط منفی است و شکل سوم و در قیاس هیچ ستاره‌ای متحرک نیست ... حد وسط در مقدمه اول محمول و مثبت و در مقدمه دوم حد وسط موضوع و مثبت می‌باشد.

-۱۵۹ کتاب پامع، قضیه حملی، صفحه‌ی ۷۳ کتاب (رسی)

هنگامی که حد وسط در مقدمه اول موضوع و در مقدمه دوم محمول واقع شود، «شکل چهارم» قیاس اقتراضی به وجود می‌آید: مانند مثال گزینه «۴».

-۱۶۰ کتاب پامع، قضیه حملی، صفحه‌ی ۵۸ کتاب (رسی)

اگر موضوع قضیه، مفهومی جزئی باشد به آن قضیه، قضیه شخصیه می‌گویند: مانند قضیه «همه مردم ایران ۷۵ میلیون نفر»

منطق (شاهد گواه)

-۱۵۱ کتاب پامع، قضیه حملی، صفحه‌ی ۵۶ کتاب (رسی)

در منطق به نهاد جمله «موضوع»، به مسند آن «محمول» و به فعل ربطی (اسنادی) «رابطه» می‌گویند و سور قضیه، کلمه‌ای است که دامنه مصادیق را معین می‌کند که در قضیه مذکور در صورت سوال کلمه «هر» می‌باشد و نهاد این قضیه «موجود خاکی» و «فناپذیر» مسند آن است.

-۱۵۲ کتاب پامع، قضیه حملی، صفحه‌ی ۵۸ کتاب (رسی)

اگر موضوع یک قضیه، مفهومی جزئی باشد، آن قضیه شخصیه است، اما اگر موضوع قضیه، مفهومی کلی باشد، آن قضیه محصوره است.

-۱۵۳ کتاب پامع، احکام قضایا، صفحه‌ی ۶۵ و ۶۶ کتاب (رسی)

رابطه «تداخل»، بین قضیه موجبة کلی و موجبة جزئی و میان سالبه کلی و سالبه جزئی برقرار است. در دو قضیه با تغییر کمیت قضیه و ثابت نگهداشت کیفیت آن، می‌توان به متداخل آن قضیه دست یافت.

-۱۵۴ کتاب پامع، احکام قضایا، صفحه‌ی ۶۹ کتاب (رسی)

در مثال آورده شده در گزینه «۲»، در جایه‌جا کردن اجزای قضیه، قاعدة عکس مستوی به درستی رعایت نشده است؛ چون موجبة کلی را به موجبة کلی عکس کرده است. پس دچار مغالطه «ایهام انعکاس» شده‌ایم.

-۱۵۵ کتاب پامع، احکام قضایا، صفحه‌ی ۶۳ و ۶۵ کتاب (رسی)

رابطه تناقض میان قضیه‌های «موجبة کلی و سالبه جزئی» و «سالبه کلی و موجبة جزئی» برقرار است. در رابطه تناقض، صدق یک قضیه، کذب قضیه دیگر را در پی دارد و کذب یک قضیه، صدق دیگری را، پس متناقض قضیه «بعضی حیوانات، تخم‌گذارند» می‌شود «هیچ حیوانی تخم‌گذار نیست» که کاذب است و متداخل این قضیه می‌شود «بعضی حیوانات تخم‌گذار نیستند» زیرا متداخل قضیه سالبه کلی، سالبه جزئی است.